

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مشروح مذاکرات شورای نگهبان

سال ۱۳۹۲

بخش اول

(فروردین تا شهریور)

پژوهشگاه شورای نگهبان

سرشناسه: جمعی از پژوهشگران
عنوان و نام پدیدآور: مشروح مذاکرات شورای نگهبان، سال ۱۳۹۲، بخش اول (فروردین تا شهریور)
تحقیق و تنقیح جمعی از پژوهشگران.
مشخصات ناشر: تهران: شورای نگهبان، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۳۹۵.
ISBN : 978-600-8378-04-4
۱۳۴ ص.؛ ۲۲ × ۲۹ س.م.
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: نمایه.
موضوع: شورای نگهبان -- صورت مذاکرات
موضوع: Shoraye negahban -- Publication of proceeding
رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ م۹ش/ KMH۲۵۱۲
رده بندی دیویی: ۳۴۹/۵۵۰۵
شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۵۱۴۶۱

مشروح مذاکرات شورای نگهبان سال ۱۳۹۲ بخش اول (فروردین تا شهریور)

تحقیق و تنقیح: جمعی از پژوهشگران به ترتیب حروف الفبا:

حسن افراسیابی، عمار امیری آرانی، محمدحسن باقری، محمدبرزگر خسروی، عباس حسن خانی، سعید رحمانیان، علی زمانیان
جهرمی، حمیدرضا صادقیان، سید محسن طاهری، حسین فاتحی زاده، کاظم کوهی اصفهانی و فهیم مصطفی زاده
پیاده سازی و تنظیم: سید حامد چاوشی، محمدحسن سامع، علیرضا صحت قول نیکی، یاسر مجاهد، رضا نادى زاده و سعید همّت یار

ناشر: پژوهشکده شورای نگهبان

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۵ - تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۸-۰۴-۴

قیمت: ۸۵۰۰۰ تومان

تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی، کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲

فکس: ۰۲۱- ۸۸۳۲۵۰۸۰

تلفن: ۰۲۱- ۸۸۳۲۵۰۴۵

www.shora-rc.ir

nashr@shora-rc.ir

مشروح مذاکرات جلسه ۱۳۹۲/۳/۲۹

مشتمل بر موضوعات زیر:

- ۱) نطق پیش از دستور
- ۲) طرح اصلاح قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری
- ۳) طرح تسریع در بازسازی مناطق آسیب‌دیده در اثر حوادث غیر مترقبه (اعاده شده از شورای نگهبان)
- ۴) لایحه اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده (اعاده شده از شورای نگهبان)
- ۵) طرح تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری
- ۶) اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور (اعاده شده از شورای نگهبان)
- ۷) اصلاح اساسنامه سازمان فناوری اطلاعات ایران

تلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید

نطق پیش از دستور

آقای جنتی - بسم‌الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا و مولانا ابی‌القاسم محمد و علی أهل بیته الطیبین الطاهرین المعصومین. اللهم کن لولیک الحجة بن الحسن صلواتک علیه و علی آبائه فی هذه الساعة و فی کل ساعة ولیاً و حافظاً و قائداً و ناصراً و دليلاً و عیناً حتی تسکنه أرضک طوعاً و تمتعه فیها طویلاً و اجعلنا من أعوانه و أنصاره. با عرض تبریک به مناسبت میلاد حضرت ولی عصر حجت بن الحسن المهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و آرزوی سرعت و تعجیل در ظهور موفور السرور و آرزوی قبولی دوستان در درگاه حضرتش که ان‌شاءالله حضرت، شیعیانشان را بپذیرند و شیعیان لیاقت پذیرش ایشان را داشته باشند و ان‌شاءالله چشمشان به جمال مبارک ایشان روشن بشود.

طرح اصلاح قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری

منشی جلسه - بسم الله الرحمن الرحیم. اولین دستور این جلسه، بررسی «طرح اصلاح قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای

اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری»^۱ است.

ماده واحده - عنوان قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری مصوب ۱۳۸۶/۳/۱ که در تاریخ ۱۳۸۷/۲/۲۸ توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام تأیید شده است، به «قانون تجمیع انتخابات دوره چهارم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری» تغییر می‌یابد و تبصره آن^۲ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره - پایان دوره سوم و شروع به کار دوره چهارم شوراهای اسلامی شهرداران و دهیاران یک ماه پس از آغاز دوره یازدهم ریاست جمهوری است.»

آقای کدخدایی - این قانون مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام است؛ مجلس می‌تواند آن را تغییر بدهد؟

آقای یزدی - [این مصوبه‌ی مجلس]، محتوای قانون [مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام] را تغییری نداده است.

آقای علیزاده - آقای دکتر [کدخدایی]، به نظر من این مصوبه در کل، اثری ندارد.

آقای یزدی - محتوای قانون [مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام] هم هیچ فرقی نکرده است.

آقای علیزاده - ما می‌توانیم به این مصوبه [از جهت شکلی] ایراد بگیریم.

آقای کدخدایی - به هر صورت مجلس در تصویب قوانین باید جنبه‌های شکلی را هم رعایت کند.

آقای علیزاده - ولی از این جهت که [مصوبه‌ی فعلی مجلس]، تغییری [در قانون مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام] ایجاد نمی‌کند، همان حرفی که [آقای یزدی] فرمودند صحیح به نظر می‌رسد.

آقای مدرسی‌یزدی - فلسفه‌ی تصویب این طرح در مجلس چه بوده است؟

۱. طرح اصلاح قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری در تاریخ ۱۳۹۲/۳/۱۹ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. این مصوبه، مطابق با روند قانونی پیش‌بینی شده در اصل (۹۴) قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۲۸۴/۱۷۰۶۶ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۱ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان پس از بررسی این مصوبه در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹، نظر خود مبنی بر عدم مغایرت این مصوبه با موازین شرع و قانون اساسی را طی نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۳ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

۲. تبصره ماده واحده قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری (الحاقی مصوب ۱۳۸۹/۴/۲): «تبصره - شروع به کار دوره چهارم شوراهای اسلامی یک ماه پس از آغاز دوره ریاست جمهوری یازدهم خواهد بود.»

انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا و ریاست جمهوری بیشتر تقلیل هزینه‌ها بود، اما وزارت کشور به ما اعلام کرد نه تنها ما هزینه‌هایمان کاهش پیدا نکرده، بلکه در برخی موارد افزایش هم پیدا کرده است. نکته‌ی مهم‌تر هم اینکه آن اضطراب و حساسیتی که به نوعی انتخابات ریاست جمهوری در جامعه ایجاد می‌کند، به انتخابات شوراها هم منتقل می‌شود و از این جهت، [این تجمیع انتخابات] برای خود ما هم خیلی مفید نبوده است؛ لذا با آقای دکتر لاریجانی [رئیس مجلس شورای اسلامی] هم در این رابطه صحبت شد؛ وزارت کشور هم الآن نظرش این است که دوباره این انتخابات‌ها به حالت سابق برگردند و انتخابات شوراها مستقل برگزار بشود و انتخابات ریاست جمهوری هم مستقل. الآن بحث این است که مجلس در این باره، مصوبه‌ای داشته باشد. قرار شد وزارت کشور در همین روزهایی که بحث انتخابات مطرح است و از آن عبور نکرده‌ایم، لایحه‌ای بدهد و مجلس هم آمادگی دارد آن را اصلاح کند. اگر این کار انجام بشود دیگر این مصوبه‌ی فعلی - هرچه که باشد و هر اثری که داشته باشد - خاصیت خودش را از دست می‌دهد.

آقای سلیمی - مجلس و وزارت کشور نسبت به این قانون چه کاری می‌خواهند انجام بدهند؟
آقای کدخدایی - آنها می‌خواهند انتخابات ریاست جمهوری و شوراها را دوباره تفکیک کنند.

آقای سلیمی - بله، این نمونه‌هایش هم ... واقعاً نمی‌شود دیگر.
آقای کدخدایی - خیلی خوب، من به هر حال از جهت برگزاری اش عرض می‌کنم؛ برگزاری انتخابات باید تفکیک بشود؛ چون تجمیع انتخابات واقعاً خیلی دردسر دارد.

آقای علیزاده - حالا ما قول نداده‌ایم [که تجمیع انتخابات برداشته شود].

آقای کدخدایی - نه، می‌گویم به هر حال آن کار هم در شرف انجام شدن است.

آقای علیزاده - الآن مجلس [با این مصوبه] دارد مصوبه‌ی مجمع تشخیص مصلحت نظام را تغییر می‌دهد که این کار اشکال دارد.

آقای مدرسی یزدی - حالا من نمی‌دانم مجلس می‌خواهد چه تصمیمی در خصوص تجمیع یا تفکیک انتخابات‌ها بگیرد؛ تصمیم‌گیری راجع به آن در دست خود مجلس است؛ اما واقعاً در این دوره‌ی انتخابات اگر انتخابات شوراهای شهر و روستا نبود، انتخابات ریاست جمهوری هم اصلاً با استقبال گسترده‌ی مردم مواجه نمی‌شد.

آقای یزدی - فقط مصوبه‌ی مجمع تشخیص مصلحت نظام، به مصوبه‌ی مجلس تبدیل شده است!

آقای علیزاده - نمایندگان مجلس با این مصوبه گفته‌اند که انتخابات ریاست جمهوری با انتخابات شوراها همزمان برگزار شود.

آقای مدرسی یزدی - می‌دانم، این تغییری که مجلس داده [به چه منظوری بوده است؟]

آقای ره‌پیک - [مصوبه‌ی مجمع تشخیص مصلحت نظام، تجمیع انتخابات را] محدود به یک دوره کرده بود.

آقای یزدی - مجلس عنوان قانون را عوض کرده است؛ یعنی «قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری» به «قانون تجمیع انتخابات دوره چهارم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری» تغییر کرده است.

آقای مدرسی یزدی - نه ببینید، قانون مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌گوید: «انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی همزمان با انتخابات دوره یازدهم ریاست جمهوری ...»؛ اما مصوبه‌ی مجلس می‌گوید: «انتخابات دوره چهارم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری ...».

آقای کدخدایی - تبصره ماده واحده هم گفته است: «پایان دوره سوم و شروع به کار دوره چهارم شوراهای اسلامی شهرداران و دهیاران یک ماه پس از آغاز دوره یازدهم ریاست جمهوری است.»

آقای علیزاده - [در مصوبه‌ی مجمع تشخیص مصلحت نظام] درباره‌ی دوره‌ی انتخابات شوراهای اسلامی اشتباه کرده‌اند.

آقای مدرسی یزدی - مجلس فقط می‌خواهد همین دوره‌ی «چهارم» و «پنجم» را عوض کند؛ کار دیگری که نکرده‌اند.

آقای علیزاده - بله.

آقای کدخدایی - بله.

آقای مدرسی یزدی - اما به هر حال مجلس نمی‌تواند این کار را انجام بدهد [و مصوبه‌ی مجمع تشخیص مصلحت نظام را اصلاح کند].

آقای کدخدایی - حاج آقا، علاوه بر این مطلب، یک نکته‌ی دیگری هم هست و آن اینکه این کاری که این بار انجام شد؛ یعنی انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا با انتخابات ریاست جمهوری تجمیع شد، مشکلات زیادی را برای بخش‌های اجرایی مخصوصاً وزارت کشور و هیئت‌های اجرایی انتخابات ایجاد کرده است. در جلساتی هم که ما در طول یک سال گذشته داشتیم سعی کردیم به گونه‌ای عمل کنیم که [دستگاه‌ها] مشکل کمتری داشته باشند. هر چند فلسفه‌ی تجمیع

آقای کدخدایی - نه، عکسش است.

آقای علیزاده - فلسفه‌ی تجمیع انتخابات همزمان که فقط کم کردن هزینه‌های برگزاری آن نبوده است؛ بلکه اینکه ما هر روز می‌آییم به مردم می‌گوییم یک انتخابات داریم و مملکت [هم به این وسیله] دچار یک مشکلی [از جهت قرار گرفتن در شرایط انتخاباتی] می‌شود هم مدّ نظر بوده است.

آقای مدرسی‌یزدی - نه.

آقای علیزاده - به این جهت، مجلس زمان برگزاری انتخابات‌ها را با هم جمع کرد؛ انتخابات مجلس شورای اسلامی را با انتخابات مجلس خبرگان و انتخابات ریاست جمهوری را با شوراهای شهر و روستا تجمیع کرد.

آقای ره‌پیک - حاج آقا [= آیت‌الله مدرسی‌یزدی] درست می‌گویند.

آقای علیزاده - بله، [برگزاری همزمان انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای شهر و روستا] در شهرهای کوچک موجب رونق انتخابات [ریاست جمهوری] شده است.

آقای مدرسی‌یزدی - منتها خب، حالا این تجمیع انتخابات، مشکلات اجرایی دارد؛ آن را من نمی‌دانم.

آقای علیزاده - الآن در واقع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با انتخابات دوره یازدهم ریاست جمهوری یکی نمی‌شود.

آقای هاشمی‌شاهرودی - اینکه مجمع تشخیص مصلحت نظام گفته قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی، واقعاً اشتباه است و باید می‌گفت دوره چهارم. مجلس در این مصوبه این اشتباه را اصلاح کرده و گفته است: قانون تجمیع انتخابات دوره چهارم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری.

آقای علیزاده - حضرت آیت‌الله هاشمی شاهرودی، بالاتر از این که شما می‌فرمایید؛ اصلاً برگزاری همزمان انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی شهر و روستا با انتخابات دوره یازدهم ریاست جمهوری، در خارج قابل جمع نیست.

آقای هاشمی‌شاهرودی - بله.

آقای علیزاده - مجمع تشخیص مصلحت نظام اشتباه کرده که گفته انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی شهر و روستا؛ چون تا انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی هنوز چند سال دیگر زمان باقی مانده است.

آقای سلیمی - قانون قبلی را هم خود مجلس تصویب کرده بود، [که با ایراد شورای نگهبان] بعداً به مجمع تشخیص مصلحت نظام رفت و مجمع آن را تأیید کرد.

آقای علیزاده - بله، به هر حال در مصوبه‌ی قبلی اشتباه کرده‌اند.

آقای ره‌پیک - حواسشان نبوده است.

آقای علیزاده - بله، آمده‌اند آن اشتباه را اصلاح کنند. من همان اول هم گفتم که این مصوبه، محتوای قانون مجمع تشخیص مصلحت نظام را تغییر نداده است.

آقای هاشمی‌شاهرودی - بله، این مصوبه محتوا را عوض نکرده است.

آقای کدخدایی - مجلس تبصره‌ی این قانون را هم اصلاح کرده است.

آقای هاشمی‌شاهرودی - تبصره‌اش هم همین‌طور است؛ در تبصره هم دوره‌ی پنجم را به دوره‌ی چهارم تغییر داده‌اند.

آقای ره‌پیک - نه، تبصره‌ی قبلی ماده واحده هم همین‌طور بوده است: «شروع به کار دوره چهارم شوراهای اسلامی، یک ماه پس از آغاز دوره ریاست جمهوری یازدهم خواهد بود».

آقای هاشمی‌شاهرودی - بله، تبصره همین بوده است.

آقای علیزاده - مجلس تبصره را اصلاح کرده ولی اصل ماده را تغییر نداده است. در قانون، دوره‌ی پنجم بوده است که آن را به دوره‌ی چهارم تبدیل کرده‌اند. برگزاری انتخابات دوره‌ی پنجم شوراهای اسلامی [به صورت همزمان با انتخابات یازدهم ریاست جمهوری] اصلاً شدنی نیست.

آقای مدرسی‌یزدی - اگر بخواهیم به این مصوبه ایراد بگیریم، اصلاً برگزاری این انتخابات با مشکل مواجه می‌شود.

آقای علیزاده - بله.

آقای هاشمی‌شاهرودی - نه، این مصوبه‌ی مجلس اشکالی ندارد. **آقای علیزاده -** حضرات آقایان فقهای که این مصوبه را خلاف شرع می‌دانند، بفرمایند. آقایان جمعاً اگر این مصوبه را خلاف قانون اساسی می‌دانند، بفرمایند.

آقای مدرسی‌یزدی - اگر عنوان قانون را عوض نکنند و تنها عددش را عوض کنند، ما به این مصوبه ایرادی نداریم.

آقای هاشمی‌شاهرودی - اصل قانون همان است که قبلاً بوده است.

آقای اسماعیلی - ما هم رأی خلاف داریم.^۱

۱. نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۳ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان: «عطف به نامه شماره ۲۸۴/۱۷۰۶۶ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۱، طرح اصلاح قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری، مصوب جلسه مورخ نوزدهم خردادماه یکهزار و سیصد و نود و دو مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد».

طرح تسریع در بازسازی مناطق آسیب‌دیده در

اثر حوادث غیرمترقبه (اعاده شده از شورای نگهبان)

منشی جلسه - دستور بعدی، بررسی «طرح تسریع در بازسازی مناطق آسیب‌دیده در اثر حوادث غیرمترقبه (اعاده شده از شورای نگهبان)»^۱ است.

اشکال اول ما [در نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۰۰۵۱ مورخ ۱۳۹۲/۲/۵] نسبت به این مصوبه، این بوده است که: «۱- در بند (۱) ماده واحده، مکلف‌نمودن دولت و الزام آن به تشکیل «ستاد راهبردی بازسازی»، مغایر اصل (۱۳۸) قانون اساسی است. همچنین اطلاق ذیل این بند از این جهت که مصوبات ستاد مذکور را در صورت عدم تأیید رئیس جمهور نیز لازم‌الاجراء می‌داند، مغایر اصل (۱۳۸) قانون اساسی شناخته شد.»^۲

۱. طرح تسریع در بازسازی مناطق آسیب‌دیده در اثر حوادث غیر مترقبه در تاریخ ۱۳۹۲/۱/۲۱ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. این مصوبه، مطابق با روند قانونی پیش‌بینی شده در اصل (۹۴) قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۱۵۰/۲۲۳۴ مورخ ۱۳۹۲/۱/۲۶ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان این مصوبه را در مرحله‌ی اول رسیدگی در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۲/۴ بررسی کرد و نظر خود مبنی بر مغایرت برخی از مواد این مصوبه با قانون اساسی را طی نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۰۰۵۱ مورخ ۱۳۹۲/۲/۵ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد. این مصوبه، با اصلاحات مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۹ مجلس، در مرحله‌ی دوم رسیدگی مجدداً در دستور بررسی شورای نگهبان قرار گرفت که در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ بررسی شد و نظر شورا مبنی بر عدم مغایرت آن با موازین شرع و قانون اساسی طی نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۲ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ به مجلس شورای اسلامی اعلام شد.

۲. متن ماده واحده مصوب ۱۳۹۲/۱/۲۱ مجلس که به شرح فوق، با ایراد شورای نگهبان مواجه شده بود، بدین شرح بوده است: «ماده واحده- دولت و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط موظفند با استفاده از اعتبارات ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ و ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۲۶ (منابع پیش‌بینی شده در بند (ج) ماده (۲۱۶) و بند (ش) ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران) و سایر منابع مرتبط، اقدامات زیر را انجام دهند و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط ملزم به اجرای آن می‌باشند:

۱- دولت مکلف است در موارد تخریب‌های گسترده ناشی از حوادث غیرمترقبه به استناد اصل یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی فوراً ستاد راهبردی بازسازی را مشابه مصوبه ۱۳۸۲/۱۰/۲۸ هیئت وزیران تشکیل دهد و اختیاراتی را به کمیسیون مرکب از وزیران مربوط واگذار نماید.

ستاد راهبردی بازسازی موضوع این بند مکلف است همانند مصوبات ستاد مذکور را در ارتباط با تأمین زیرساخت‌های مورد نیاز مناطق آسیب‌دیده و جبران خسارت‌های وارده به اموال و احشام مردم و مجروحان و خانواده متوفیان حوادث مذکور و ایجاد امکانات لازم برای پیشگیری از هرگونه حوادث غیرمترقبه و بحران احتمالی، حسب مورد تصویب و اعمال کند.

۲- ...»

نمایندگان مجلس این اشکال را به این ترتیب اصلاح کرده‌اند: «در صدر بند (۱)، عبارت «دولت می‌تواند» جایگزین عبارت «دولت مکلف است» می‌شود و در انتهای این بند، عبارت «پس از تأیید رئیس جمهور» بعد از عبارت «حسب مورد تصویب و» اضافه می‌گردد.»

آقای علیزاده - یعنی آمده‌اند گفته‌اند دولت «می‌تواند» [ستاد راهبردی بازسازی تشکیل دهد]. همچنین گفته‌اند اگر ستاد مصوبه‌ای هم داشته باشد، مصوبات آن پس از تأیید رئیس جمهور لازم‌الاجرا است. من که [برای توضیح ایرادات شورا] به [جلسه‌ی کمیسیون داخلی] مجلس رفته بودم، نمایندگان می‌گفتند کارهایی که دولت [پس از واقعه‌ی زلزله] در «بم» انجام داده و ستاد تشکیل داده و اینها، خیلی خوب بوده است؛ [لذا نمایندگان با تصویب این ماده واحده، دنبال تسری این اقدامات در موارد مشابه بوده‌اند]. من گفتم به هر حال شما نمی‌توانید [دولت را به تشکیل ستاد] تکلیف کنید که حالا گفته‌اند دولت «می‌تواند» این کار را بکند.

آقای یزدی - در هر صورت اشکال شورای نگهبان رفع شده است. **آقای علیزاده -** بله، این اشکال رفع شده است. اشکال دیگری هم که گرفته بودیم و گفته بودیم که برای اجرایی شدن مصوبات ستاد، تأیید رئیس جمهور لازم است، آن را هم اصلاح کرده‌اند و گفته‌اند که مصوبات ستاد باید به تأیید رئیس جمهور برسد. پس این اشکال هم درست شده است.

منشی جلسه - اشکال بعدی شورا [در نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۰۰۵۱ مورخ ۱۳۹۲/۲/۵ چنین بوده است]: «۲- فراز آخر بند (۳) ماده واحده، از آنجا که به کاهش درآمد عمومی می‌انجامد و طریق جبران آن تعیین نشده است، مغایر اصل (۷۵) قانون اساسی شناخته شد.»^۳

۳. متن بند (۳) ماده واحده مصوب ۱۳۹۲/۱/۲۱ مجلس که به شرح فوق، با ایراد شورای نگهبان مواجه شده بود، بدین شرح بوده است: «ماده واحده- ...»

۳- دولت مکلف است معادل مالیات ساخت ابنیه این مناطق را که از پیمانکاران اخذ می‌شود به عنوان کمک به پیمانکاران طرف قرارداد پرداخت نماید.

به منظور تأمین هزینه صدور پروانه ساختمانی واحدهای آسیب‌دیده، متناسب با ابعاد حادثه، تنخواهی به صورت علی‌الحساب، ظرف حداکثر دو هفته در اختیار وزارت کشور قرار می‌گیرد. این اعتبار به نسبت پروانه‌های صادره مذکور، در اختیار شهرداری‌های شهرهای آسیب‌دیده قرار می‌گیرد. همچنین تا پایان بازسازی، کسورات مربوط به هزینه بیمه کارگران ساختمانی در شهرهای آسیب‌دیده به ده درصد (۱۰٪) کسورات مذکور کاهش می‌یابد و احداث ابنیه مناطق روستایی آسیب‌دیده از پرداخت آن معاف می‌باشد. دولت مکلف است باقیمانده حق بیمه مذکور را تأمین نماید.»

آقای مدرسی‌یزدی - ماده واحده قبلاً گفته بود دولت مکلف است باقیمانده‌ی حق بیمه‌ی مذکور را تأمین نماید. خوب، اگر پرداخت حق بیمه اشکال نداشت، دولت هزینه‌ی آن را از محل همان منابع مذکور در صدر ماده واحده تأمین می‌کرد.

آقای علیزاده - نه، ماده واحده سابق گفته بود آن منابع را برای انجام کارهایی [که خودش گفته] مصرف کنند. مصوبه قبلی، محل مصرف آن منابع را تعیین کرده بود. ضمن اینکه گفته بود دولت باید و مکلف است که این کارگران را بیمه کند ...

آقای مدرسی‌یزدی - نه، منابع ذکر شده در صدر ماده واحده برای مصرف در کل این مصوبه بود که بیمه‌ی کارگران ساختمانی مناطق آسیب‌دیده هم یکی از آنها بود. این منابع [مذکور در صدر ماده واحده] برای مصرف در خصوص یک جا که نبود.

آقای علیزاده - خوب، پس شما قبلاً ایراد نمی‌گرفتید. حالا ایراد ما این‌طور بوده که گفتیم مجلس در مصوبه‌ی قبلی حق بیمه را به صورت یک خرج جداگانه‌ای غیر از آنچه در صدر ماده واحده آمده، آورده است. مجلس الان گفته حق بیمه هم از همان منابع صدر ماده واحده پرداخت شود. این چه اشکالی دارد؟ اشکال رفع شده است دیگر.

آقای مدرسی‌یزدی - من واقعاً از این اصلاحیه، این را نمی‌فهمم.

آقای علیزاده - نه، ایراد بی‌جهت که نمی‌توانیم بگیریم.

آقای مدرسی‌یزدی - خوب، در مصوبه‌ی قبلی هم همین را که الان گفته، گفته بود. پس قبلاً ایراد بی‌جهت گرفته‌ایم دیگر!
آقای علیزاده - نه، قبلاً این‌طور نبود؛ قبلاً کجا گفته بود حق بیمه را از منابع صدر ماده واحده بدهید؟ قبلاً فقط گفته بود دولت مکلف به پرداخت حق بیمه است.

آقای مدرسی‌یزدی - الان هم که نگفته است از کجا بدهید. قبلاً هم به صورت کلی گفته بود از بودجه و همین موارد ذکر شده در صدر ماده واحده بدهید.

آقای علیزاده - نه، در مصوبه‌ی قبلی محل پرداخت را نگفته بود که [دولت حق بیمه کارگران را] از کجا بدهد. مشخص نکردن محل پرداخت هم، یعنی اینکه دولت باید از کیسه‌ی خودش بدهد.

آقای مدرسی‌یزدی - این هم کیسه‌ی خود دولت است.

آقای علیزاده - خوب، حالا که گفته از این کیسه بده، پس محل تأمین حق بیمه معلوم شده است دیگر.

آقای اسماعیلی - محل تأمین هزینه‌ی حق بیمه در صدر ماده واحده مشخص شده است.

نمایندگان مجلس این اشکال را به این ترتیب اصلاح کرده‌اند: «در انتهای بند (۳)، عبارت «دولت می‌تواند باقیمانده حق بیمه مذکور را از محل اعتبارات پیش‌بینی شده در صدر ماده واحده تأمین نماید»، جایگزین عبارت «دولت مکلف است باقیمانده حق بیمه مذکور را تأمین نماید» می‌شود.»

آقای مدرسی‌یزدی - [با این اصلاح به عمل آمده، اشکال شورای نگهبان نسبت به بند (۳)] حل نمی‌شود. این بند قبلاً گفته بود دولت مکلف به پرداخت حق بیمه است، اما حالا می‌گوید می‌تواند حق بیمه را پرداخت کند. خوب، قضیه چطور شد؟ دولت از یک طرف باید بیمه کند؛ چون قانون این را می‌گوید و از یک طرف هم گفته چون دولت بودجه ندارد، می‌تواند بیمه کند! مشکل این بند که با اضافه شدن قید «می‌تواند» که حل نمی‌شود.

آقای علیزاده - نه ببینید، گفته دولت می‌تواند این کار را بکند. صدر ماده واحده هم گفته است: «دولت و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط موظفند با استفاده از اعتبارات ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور ... اقدامات زیر را انجام دهند ...». این یعنی در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور بودجه‌ای پیش‌بینی شده است که مصوبه گفته مقداری از آن برای پرداخت این حق بیمه برداشت شود. این چه اشکالی دارد؟
آقای مدرسی‌یزدی - صدر ماده واحده چه گفته است؟

آقای علیزاده - صدر ماده واحده همین است دیگر: «دولت و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط موظفند با استفاده از اعتبارات ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ و ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۲۶ (منابع پیش‌بینی شده در بند (ج) ماده (۲۱۶) و بند (ش) ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنج‌ساله توسعه جمهوری اسلامی ایران) و سایر منابع مرتبط، اقدامات زیر را انجام دهند و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط ملزم به اجرای آن می‌باشند ...».

یکی از این اقدامات پرداخت حق بیمه‌ی کارگران ساختمانی در شهرهای آسیب‌دیده است. این کار چه اشکالی دارد؟ شما صدر ماده واحده را ایراد نداشتید، حالا ذیل آن گفته بودجه‌ی بالا را برای این کارها خرج کنید و حق بیمه‌ی این افراد را هم از همین بودجه بدهید. این موضوع چه اشکالی پیدا می‌کند؟

آقای مدرسی‌یزدی - خوب، پس قبلاً به چه چیزی ایراد گرفتید؟ مصوبه‌ی فعلی با قبلی چه فرقی می‌کند؟ قبلاً فقط نوشته بود دولت مکلف است.

آقای علیزاده - قبلاً ایراد گرفتیم که ماده واحده به منابع تأمین حق بیمه‌ای که دولت می‌خواهد پرداخت کند، اشاره نکرده است.

گفته است: «در انتهای بند (۵)، عبارت «عملیات اجرایی»، جایگزین کلمه «احداث» می‌شود.»
آقای علیزاده - خیلی خوب، این موارد هم اصلاح شده‌اند.^۳

آقای علیزاده - ببینید آقایان، در مصوبه‌ی قبلی، محل تأمین [هزینه‌ی بیمه‌ی کارگران ساختمانی] مشخص نبود؛ لذا ما به این موضوع ایراد گرفتیم. اما مجلس الآن محل تأمین این هزینه را مشخص کرده است. قبلاً مطلق بود ولی الآن گفته از فلان جا بدهید.

آقای جنتی - اشکال برطرف شده است دیگر.

آقای علیزاده - آقایانی که می‌گویند اشکال همچنان باقی است، رأی بدهند.

آقای مدرسی یزدی - ما که نمی‌فهمیم.

منشی جلسه - [ایراد بعدی شورا که در قالب تذکر در نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۰۵۱ مورخ ۱۳۹۲/۲/۵ ذکر شده، چنین بوده است]: «تذکر ۱- در بند (۴)، عبارت «تسهیلات با حداقل کارمزد» نیازمند اصلاح عبارتی است.^۱ که مجلس برای اصلاح این ایراد گفته است: «در سطر سوم بند (۴)، عبارت «پایین‌ترین کارمزد تسهیلات صنف مربوط»، جایگزین عبارت «حداقل کارمزد» می‌شود.»

[ایراد بعدی شورا که در قالب تذکر در نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۰۵۱ مورخ ۱۳۹۲/۲/۵ ذکر شده، چنین بوده است]: «تذکر ۲- در بند (۵) که تنها واژه «احداث» آمده، با توجه به مفاد این بند، نیازمند اصلاح است.»^۲ که مجلس برای اصلاح این ایراد

۱. متن بند (۴) ماده واحده مصوب ۱۳۹۲/۱/۲۱ مجلس که به شرح فوق، با ایراد شورای نگهبان مواجه شده بود، بدین شرح بوده است: «ماده واحده-

...

۴- به هر واحد صنعتی تولیدی- خدمات فنی، کارگاه‌ها و کارخانه‌های آسیب‌دیده حداکثر مبلغ سیصد میلیون (۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال و هر واحد صنعتی توزیعی- خدماتی حداکثر مبلغ دویست میلیون (۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال تسهیلات، با حداقل کارمزد و بیش‌ترین زمان تنفس ممکن با معرفی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و تأیید فرماندار مربوط پرداخت گردد.

تبصره- ستاد راهبری بازسازی موضوع بند (۱) این قانون می‌تواند مبلغ مذکور را افزایش دهد.»

۲. متن بند (۵) ماده واحده مصوب ۱۳۹۲/۱/۲۱ مجلس که به شرح فوق، با ایراد شورای نگهبان مواجه شده بود، بدین شرح بوده است: «ماده واحده-

...

۵- به منظور بازسازی ساختمان‌های دولتی و عمومی آسیب‌دیده، مساجد، حسینیه‌ها و امامزاده‌ها و اماکن تاریخی، پس از اعلام استانداری مربوط و تأیید معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری، اعتبار مورد نیاز در اختیار وزارت راه و شهرسازی یا دستگاه‌های ذی‌ربط قرار می‌گیرد تا پس از تعیین ردیف، عنوان طرح و اعتبار مصوب هر کدام، نسبت به احداث آنها اقدام نماید، به گونه‌ای که ظرف دو سال کلیه عملیات اجرایی خاتمه یابند.»

۳. نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۲ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان: «عطف به نامه شماره ۱۵۰/۱۷۰۶۵ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۱ و پیرو نامه شماره ۹۱/۳۰/۵۰۵۱ مورخ ۱۳۹۲/۲/۵، طرح تسریع در بازسازی مناطق آسیب‌دیده در اثر حوادث غیر مترقبه که با اصلاحاتی در جلسه مورخ نوزدهم خردادماه یکهزار و سیصد و نود و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.»

لایحه اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده

(اعاده شده از شورای نگهبان)

منشی جلسه - دستور بعدی، بررسی «لایحه اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده» (اعاده شده از شورای نگهبان)^۱ است.

ایراد شورای نگهبان [در نظر شماره ۹۱/۳۰/۴۹۶۴۵ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۶] به مصوبه‌ی سابق این بوده است: «تبصره (۲) ماده واحده،^۲ از آنجا که به افزایش هزینه عمومی می‌انجامد و طریق تأمین آن نیز معلوم نشده است، مغایر اصل (۷۵) قانون اساسی شناخته شد.» الآن در این مصوبه‌ی اصلاحی، تبصره (۲) به این ترتیب اصلاح شده است: «پاراگراف اول تبصره (۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۲- به دولت اجازه داده می‌شود مرخصی زایمان مادران را به نه ماه افزایش دهد و همسر آنان نیز از دو هفته مرخصی اجباری (تشویقی) برخوردار شوند.»

آقای یزدی - با اصلاحی که انجام داده‌اند، اشکال شورای نگهبان برطرف شده است.

آقای ره‌پیک - بله.^۳

۱. لایحه اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده، در تاریخ ۱۳۹۰/۷/۱۷ به تصویب هیئت وزیران رسید. این لایحه، پس از ارسال به مجلس شورای اسلامی، در تاریخ ۱۳۹۱/۱۲/۲ به تصویب نمایندگان رسید و مطابق با روند قانونی پیش‌بینی شده در اصل (۹۴) قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۵۵/۳۳۸۹۳ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۶ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان با بررسی این مصوبه در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۹، آن را مغایر با اصل (۷۵) قانون اساسی تشخیص داد و نظر خود در این خصوص را طی نامه‌ی شماره ۹۱/۳۰/۴۹۶۴۵ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۶ به مجلس اعلام کرد. مجلس برای تأمین نظر شورا، در جلسه‌ی علنی مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۰ مصوبه‌ی مزبور را اصلاح و طی نامه‌ی شماره ۵۵/۱۷۶۷۵ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۵ برای اظهار نظر به شورای نگهبان ارسال کرد که این مصوبه، در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورا بررسی شد و نظر شورا مبنی بر عدم مغایرت آن با موازین شرع و قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۱ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ به مجلس شورای اسلامی اعلام شد.

۲. تبصره (۲) ماده واحده لایحه اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۲: «تبصره ۲- مرخصی زایمان مادران به نه ماه افزایش می‌یابد و همسر آنان نیز از دو هفته مرخصی اجباری (تشویقی) برخوردار می‌شوند. این قانون به مادرانی که سن فرزند آنان به نه ماهگی نرسیده است تسری می‌یابد و مادر می‌تواند تا سن نه ماهگی نوزاد از مرخصی زایمان استفاده کند.»

۳. نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۱ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان: «عطف به نامه شماره ۵۵/۱۷۶۷۵ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۵ و پیرو نامه شماره ۹۱/۳۰/۴۹۶۴۵ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۶، لایحه اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و

→

خانواده که با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیستم خردادماه یکهزار و سیصد و نود و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با توجه به اصلاحات به عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.»

←

طرح تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری

منشی جلسه - دستور بعدی، بررسی «طرح تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری»^۱ است.

«ماده واحده- مهلت اجرای آزمایشی قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۳ به مدت یک سال دیگر تمدید می‌گردد.»

آقای علیزاده - قبلاً مجلس [از طریق کمیسیون‌های داخلی خود] قانونی برای ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری تصویب کرده است که الآن مهلت اجرای آزمایشی آن تمام شده و الآن واقعاً [مجریان و تابعان این قانون] نسبت به آن دارند سردرگم می‌شوند؛ لذا مجلس گفته است مفاد این قانون یک سال دیگر تمدید بشود تا اگر [شرایط فراهم] شد بعداً آن را دائمی کنند. الآن با این مصوبه دارند مدت اجرای آزمایشی این قانون را اصلاح می‌کنند. اینکه اشکالی ندارد؟

آقای هاشمی‌شاهرودی - مجلس در این مصوبه، فقط مدت اجرای قانون قبل را تمدید کرده است؛ [بنابراین مغایرتی با قانون اساسی و موازین شرعی ندارد].

آقای علیزاده - بله، تمدید کرده است؛ هیچ اشکالی ندارد.

آقای هاشمی‌شاهرودی - مثل سایر قوانین همچون قانون مجازات اسلامی [مصوب ۱۳۷۰] و... [که اجرای آزمایشی آن چندین بار تمدید شده است].

آقای علیزاده - بله.^۲

۱. طرح تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری در تاریخ ۱۳۹۲/۳/۲۰ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. این مصوبه، مطابق با روند قانونی پیش‌بینی شده در اصل (۹۴) قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۲۰۴/۱۷۶۷۶ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۵ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان پس از بررسی این مصوبه در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹، نظر خود مبنی بر عدم مغایرت این مصوبه با موازین شرع و قانون اساسی را طی نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۰ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

۲. نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۰ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان: «عطف به نامه شماره ۲۰۴/۱۷۶۷۶ مورخ ۹۲/۳/۲۵، طرح تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری مصوب جلسه مورخ بیستم خردادماه یکهزار و سیصد و نود و دو مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.»

اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و

سواحل کشور (اعاده شده از شورای نگهبان)

منشی جلسه - «اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور (اعاده شده از شورای نگهبان)»^۱

ایراد شورای نگهبان، به بند (پ) ماده (۱) این اساسنامه بوده است. ماده (۱) اولیه [مصوب ۱۳۹۱/۷/۳۰] این بوده است: «ماده ۱- در این اساسنامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

... پ- مناطق ساحلی: بخشی از خشکی و آب‌های ساحلی که مطابق قانون اراضی مستحدث ساحلی - مصوب ۱۳۵۴ - به عنوان اراضی ساحلی شناخته شده‌اند و برای بهره‌برداری پایدار از طرح‌های بهسازی و شنا استفاده می‌شوند.»

ایراد شورا [در نظر شماره ۹۱/۳۰/۴۸۹۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۲] به آن ماده، این بوده است: «از آنجا که در اساسنامه، به قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴ ارجاع گردیده است و مشخص نمی‌باشد که احکام این قانون، شامل اراضی که اشخاص قبل از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی شرعاً مالک بوده و یا با احیا، مالک گردیده‌اند و نیز املاکی که با توجه به اذن دولت جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۶، مذکور در تبصره (۴) ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۶۷، مالک شده‌اند می‌گردد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.»

هیئت وزیران [در تاریخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۸]، این ماده را به این

صورت اصلاح کرده بود: «در بند (پ) ماده (۱)، عبارت «با رعایت حقوق اشخاص» بعد از عبارت «اراضی ساحلی شناخته شده‌اند و» اضافه می‌شود.»

شورای نگهبان باز [در نظر ۹۱/۳۰/۴۹۶۹۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۹] به این مصوبه ایراد گرفته بود که: «علی‌رغم اصلاح به عمل آمده، ابهام سابق این شورا کماکان به قوت خود باقی است. همچنین باید منظور از «رعایت حقوق اشخاص» روشن شود، تا اظهار نظر گردد.»

حالا دولت در این مصوبه‌ی اصلاحی [مورخ ۱۳۹۲/۲/۲۲]، ماده (۱) را به این صورت اصلاح کرده است: «۱- متن زیر به عنوان تبصره به بند (پ) ماده (۱) اضافه می‌شود:

تبصره- اراضی که اشخاص قبل از پیروزی انقلاب اسلامی شرعاً مالک بوده و یا با احیاء مالک گردیده‌اند و نیز املاکی که با توجه به اذن دولت جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۶، مذکور در تبصره (۴) ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها و مراتع - مصوب ۱۳۶۷- مالک شده‌اند، از شمول این بند خارج است.»

آقای عزیززاده - حضرات آقایان فقهای شورای نگهبان [در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۲] فرمودند: آن افرادی که قبل از انقلاب زمینی را احیا کرده و مالک شده‌اند یا اینکه حتی اگر بعد از انقلاب هم احیا کرده باشند، مالکیت آنها محترم است. در این خصوص طرحی در زمان نخست‌وزیری آقای موسوی، در مجلس تصویب شد که شورای نگهبان نسبت به آن نظر داد^۲ و

۲. نظر شماره ۶۵۱۱ مورخ ۱۳۶۵/۵/۱۳ شورای نگهبان در خصوص طرح قانونی جنگل‌ها و مراتع قانونی کشور مصوب ۱۳۶۵/۴/۲۲: «در ماده (۲) اطلاق کلمه «اعیانی کلیه جنگل‌ها» نسبت به اعیانی احدائی و عرصه آنها و مراتع دست‌کار و جنگل‌ها و نزارها و اراضی موات که حریم باشد، مغایر با موازین شرع است. همچنین اطلاق تبصره (۱) ماده (۲) نسبت به زمین‌هایی که آباد و احیاء شده است، مغایر با موازین شرع است. علاوه بر این اطلاق تبصره (۲) بند (۲) ماده (۳) نسبت به زمین‌هایی که احیا شده و در تصرف مالکانه اشخاص باشد، مغایر با موازین شرع است. نسبت به تبصره (۴) ماده (۳۴)، نظر به اینکه اراضی تبدیل‌شده به باغ و زراعت و تأسیسات عام‌المنفعه در صورتی که طبق موازین شرعی احیاء شده باشد، ملک احیاکننده است و الزام آنها به عمل به مقررات خاص جایز نیست و نظر به اینکه معیارهایی که در این تبصره مقرر شده، دخالت در احیای شرعی ندارد، تبصره مذکور مغایر با موازین شرعی است و خلع ید از متصرفین بدون مراجعه به دادگاه، جایز نیست و این نظر نیز عیناً نسبت به اراضی منطقه شمال جاری است و بر این اساس تبصره (۱) ماده (۲) نیز باید اصلاح شود.»

۱. هیئت وزیران در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۱/۷/۳۰ بنا به پیشنهاد شماره ۱۷۵۸۲۸/۱/۶/۶۱ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۵ وزارت کشور و به استناد بند (ب) ماده (۱۸۷) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۳۰، اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور را در (۱۲) ماده به تصویب رساند. این اساسنامه، مطابق با روند قانونی پیش‌بینی‌شده در اصل (۸۵) قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۴۷۸۳۲/ه به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان این مصوبه را در مرحله‌ی اول رسیدگی در جلسات مورخ ۱۳۹۱/۹/۱ و ۱۳۹۱/۹/۲۲ و در مرحله‌ی دوم در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۰۹ بررسی کرد و نظر خود مبنی بر ابهام در برخی از مواد این اساسنامه را طی نامه‌های شماره ۹۱/۳۰/۴۸۹۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۲ و ۹۱/۳۰/۴۹۶۹۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۹ خطاب به معاون اول رئیس جمهور اعلام کرد. در نهایت، با اصلاحات مورخ ۱۳۹۲/۲/۲۲ هیئت وزیران، این اساسنامه در مرحله‌ی سوم رسیدگی در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان بررسی شد و نظر شورا مبنی بر عدم مغایرت آن با موازین شرع و قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۶ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ به هیئت وزیران اعلام شد.

منشی جلسه - «۲- در بند «ت» ماده (۱) عبارت «در سواحل» حذف و عبارت یادشده پس از عبارت «طرح‌های بهسازی و شنا» اضافه می‌شود.»

خود هیئت وزیران [این بند را الحاق و] اصلاح کرده است که در نهایت به این صورت می‌شود: «ت- ساماندهی سواحل: فرایندی که به بهبود شرایط مناطق ساحلی از نظر هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی، کاربری‌های مختلف و فعالیت‌های انسانی و محدوده طرح‌های بهسازی و شنا در سواحل می‌انجامد.»

آقای علیزاده - خیلی خوب، این که اشکال ندارد.

منشی جلسه - بند بعدی: «۳- متن زیر به عنوان بند «ج» به ماده (۱) اضافه می‌شود:

ج- بهسازی: ارتقای کیفیت محیط از طریق بازسازی ویژگی‌های ساختاری و محیطی، بهبود امکانات (ارتقای کیفی)، توزیع مناسب امکانات (بهبود کمی) و مقابله با هر اقدامی که موجب تخریب طرح‌های بهسازی و شنا می‌شود.

۴- در بند (۵) ماده (۵)، عبارت «زیرساخت‌ها و تأسیسات ساحلی» به عبارت «زیرساخت‌های ساحلی» اصلاح می‌شود.» که این‌طور می‌شود: «۵- مدیریت ایجاد، تکمیل و توسعه زیرساخت‌های ساحلی.»

۵- در بند (۶) ماده (۵)، عبارت «ساخت و سازها» به عبارت «زیرساخت‌ها» اصلاح می‌شود.» که به این صورت می‌شود: «۶- بررسی مشکلات مناطق ساحلی و سیاست‌گذاری برای زیرساخت‌ها در سواحل با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط.»

آقای علیزاده - این بندها که ایرادی ندارد.^۳

باعث شد تا دولت وقت، بخشنامه‌ای^۱ آگهی کند که از این به بعد اگر کسی اراضی مملکت را تصرف کند، دیگر اجازه‌ی احیای آن را ندارد. این بخشنامه در قانون مصوب مجلس^۲ هم آمده و گفته اگر تصرف‌کنندگان زمین تا این تاریخ احیا کردند، مالک آن هستند؛ اما از این تاریخ به بعد ولو احیا هم کنند، بدون اجازه‌ی دولت، مالک نمی‌شوند. هیئت وزیران، در این تبصره‌ی اصلاحی، به آن قانون استناد کرده است. اشکالی که حاج‌آقای مؤمن، عمدتاً بر آن اصرار داشتند، همین مورد بود که هیئت وزیران هم در این مصوبه‌ی اصلاحی، آن را مرتفع کرده‌اند. حالا به نظر من، با اصلاح به‌عمل آمده، ایراد شورا رفع شده است.

۱. متن بخشنامه مذکور، به نقل از صفحه (۱۲) روزنامه جمهوری اسلامی مورخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۶ چنین است: «حفظ و حراست و بهره‌برداری صحیح از منابع طبیعی و انفال یکی از پایه‌های حیات طبیعی و بالطبع اجتماعی و اقتصادی کشور می‌باشد و توسعه اقتصادی اجتماعی در زمینه مساعد و مناسبی از منابع طبیعی شکل می‌گیرد.

طبق اصل (۴۵) قانون اساسی انفال و ثروت‌های عمومی از قبیل زمین‌های موات و رهاشده، جنگل‌ها و نزارها و مراتعی که حریم نیست در اختیار حکومت و دولت اسلامی است تا بر اساس مصالح عمومی و مطابق قانون درباره آنها عمل نماید. اخیراً بعضی از افراد بی‌اطلاع از قوانین یا سودجویان، بدون اجازه دولت و قبل از طی مراحل قانونی اقدام به تصرف زمین‌های موات و رهاشده، جنگل‌ها و بی‌شبه و مراتع غیر و دیم نموده‌اند که بدین‌وسیله اعلام می‌گردد دولت بر اساس اصل (۴۵) قانون اساسی و دیگر قوانین موجود کشور، با این‌گونه افراد به شدت برخورد خواهد نمود و مأمورین انتظامی در سراسر کشور موظفند از این امر جلوگیری و متخلفین را به مراجع قضایی معرفی نمایند.

بدیهی است زمین‌های موات زراعی بر اساس قانون، به افراد ذی‌صلاح از طرف هیئت‌های هفت‌نفره واگذاری زمین واگذار خواهد شد. میرحسین موسوی - نخست‌وزیر»

۲. تبصره (۴) قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۶۷/۶/۲۹: «ماده واحده- زارعین صاحب اراضی نسقی و مالکین و صاحبان باغات و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی شهرها و حریم روستاها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی که به اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۴۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن اعتراض داشته باشند می‌توانند به هیئتی مرکب از:

۱- مسئول اداره کشاورزی؛ ۲- مسئول اداره جنگلداری؛ ۳- عضو جهاد سازندگی؛ ۴- عضو هیئت واگذاری زمین؛ ۵- یک نفر قاضی دادگستری؛ ۶- بر حسب مورد دو نفر از اعضای شورای اسلامی روستا یا عشایر محل مربوطه مراجعه نمایند.

...

تبصره ۴- دولت موظف است توسط دستگاه‌های ذی‌ربط نسبت به خلع ید از اراضی متصرفی بعد از اعلام مورخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۶ دولت جمهوری اسلامی اقدام لازم را به عمل آورد.»

۳. نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۶ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان: «عطف به نامه شماره ۴۷۸۳۲/۵۲۷۷۲ مورخ ۱۳۹۲/۳/۵ و پیرو نامه شماره ۹۱/۳۰/۴۹۶۹۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۹، اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل کشور که با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و دوم اردیبهشت‌ماه یکهزار و سیصد و نود و دو به تصویب هیئت وزیران رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با توجه به اصلاحات به‌عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.»

اصلاح اساسنامه سازمان

فناوری اطلاعات ایران

منشی جلسه - دستور بعدی، بررسی «اصلاح اساسنامه سازمان فناوری اطلاعات ایران» است.

«هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۲/۱۵ به استناد ماده واحده قانون استفساریه در خصوص اختیار اصلاح اساسنامه سازمانها، شرکتها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت - مصوب ۱۳۷۷-۲ تصویب نمود:

تصویب نامه شماره ۱۲۱۶۸۴/ت/۴۷۸۳۳-ه مورخ ۱۳۹۱/۶/۱۹ به شرح زیر اصلاح می شود:

الف- متن زیر جایگزین بند (۵) می شود:

۵- ماده (۹) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۹- مجمع عمومی سازمان از اعضای زیر تشکیل می شود:

۱- وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات (رئیس)

۱. اصلاح اساسنامه سازمان فناوری اطلاعات ایران در تاریخ ۱۳۹۲/۲/۱۵ به تصویب هیئت وزیران رسید. این مصوبه، مطابق با روند قانونی پیش‌بینی شده در اصل (۸۵) قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۴۷۸۳۳/۵۷۳۱۹ مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۱ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان پس از بررسی این مصوبه در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹، نظر خود مبنی بر عدم مغایرت این مصوبه با موازین شرع و قانون اساسی را طی نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۵ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ به هیئت وزیران اعلام کرد.

۲. قانون استفساریه در خصوص اختیار اصلاح اساسنامه سازمانها، شرکتها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت، مصوب ۱۳۷۷/۱/۳۰: «موضوع استفساریه:

آیا در مواردی که مجلس شورای اسلامی اجازه تصویب اساسنامه سازمانها، شرکتها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت از جمله مؤسساتی را که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است به دولت داده است، اصلاح اساسنامه در هر مورد نیازمند کسب مجوز مجدد از مجلس شورای اسلامی است، یا اصلاح اساسنامه که در واقع اصلاح تصمیم دولت است بر عهده هیئت وزیران می باشد؟

نظر مجلس:

ماده واحده- هرگونه تغییر یا اصلاح اساسنامه‌هایی که به موجب تصویب مجلس شورای اسلامی به هیئت دولت واگذار شده است، چون تغییر نظر دولت محسوب می شود با هیئت وزیران است.»

۳. ماده (۹) اساسنامه سازمان فناوری اطلاعات ایران: «ماده ۹- مجمع عمومی سازمان از اعضای زیر تشکیل می شود:

۱- وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات (رئیس)

۲- وزیر اطلاعات

۳- وزیر کشور

۴- وزیر صنعت، معدن و تجارت

۵- وزیر آموزش و پرورش

۶- معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور

۷- معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور.»

۲- وزیر امور اقتصادی و دارایی

۳- وزیر صنعت، معدن و تجارت

۴- معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور

۵- معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور.»

آقای علیزاده - مفاد ماده (۹) قبلاً چه بوده است؟

منشی جلسه - «ماده ۹- مجمع عمومی سازمان از اعضای زیر تشکیل می شود: ۱- وزیر ارتباطات ...»

آقای علیزاده - خیلی خوب، اگر این طور بوده دیگر نیازی به ذکر سایر بندهای آن نیست.

منشی جلسه - حاج آقا، وزرای عضو مجمع عمومی - مذکور در ماده (۹) - تغییر کرده اند. وزرای اطلاعات و کشور عضو مجمع عمومی سازمان بوده اند که در این اصلاحیه حذف شده اند.

آقای کدخدایی - بله، وزیر اطلاعات و کشور را حذف کرده اند.

آقای علیزاده - خیلی خوب، اینکه اشکال ندارد.

منشی جلسه - قبلاً وزیر آموزش و پرورش هم عضو مجمع عمومی سازمان بوده [ولی الان حذف شده] است.

آقای علیزاده - خیلی خوب.

منشی جلسه - «ب- متن زیر جایگزین بند (۸) می شود:

۸- ماده (۲۱) حذف و شماره مواد بعدی به ترتیب اصلاح می شوند.»

آقای مدرسی یزدی - بند (۸) چه بوده است؟

آقای علیزاده - ماده (۲۱) چه بوده است؟

آقای مدرسی یزدی - حذف مهمی به نظر نمی رسد.

آقای علیزاده - «ماده ۲۱- مدیر عامل بالاترین مقام اجرایی شرکت می باشد که برای مدت دو سال از بین اعضای هیئت مدیره یا خارج از آن توسط هیئت مدیره انتخاب و با حکم وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات منصوب می شود. مدیر عامل می تواند با تصویب سه چهارم آراء حاضر در مجمع عمومی همزمان رئیس هیئت مدیره شرکت نیز باشد.»

آقای مدرسی یزدی - حذف این ماده، مهم نیست.

آقای علیزاده - بله.

آقای جنتی - بررسی این مصوبه هم تمام شد دیگر.

آقای علیزاده - درباره‌ی خلاف شرع بودن آن هم نکته‌ای بیان نشد. ۴

۴. نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۱۰۴۵ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان: «عطف به نامه شماره ۴۷۸۳۳/۵۷۳۱۹ مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۱ اصلاح اساسنامه سازمان فناوری اطلاعات ایران، مصوب جلسه مورخ پانزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و دو هیئت وزیران، در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۹ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.»